

BESTYRELSENS BERETNING

ved formand Jørn Dalby

GENERALFORSAMLING DEN 4. MARTS 2019

I

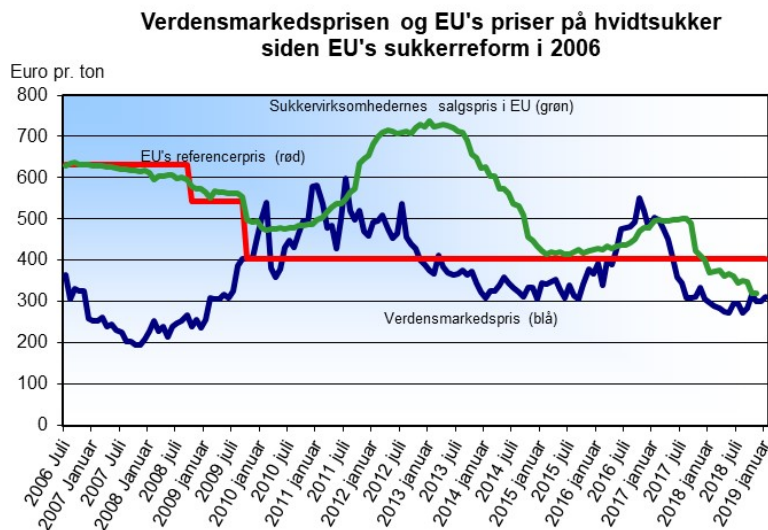
SAKSKØBING SPORTSCENTER I SAKSKØBING

1. Vanskelig tid med lave priser	1
2. Bunden er nået – små positive tegn	2
3. Tørke – lavt udbytte og høj renhed i 2018	3
4. Fabriksudvalget v/ Troels Frandsen	4
5. Prøvevasken v/ Michael Grunnet Rasmussen	12
6. Foreningen og øvrige aktiviteter	12
7. Færdselsgruppen v/ Knud-Erik Clausen	18
8. Kommende arbejdsopgaver	18
9. Afslutning	22

1. Vanskelig tid med lave priser

2018 har på mange måder været et svært år for roerne!

Det blev året, hvor vi for alvor har mærket effekten af sukkerkvoternes ophør i EU. Flere af sukkerproducenterne i de store lande benyttede i 2017 med det samme anledningen til at øge deres roeareal og sukkerproduktion, nu hvor markedet blev givet frit. Det var især tilfældet i Frankrig, Tyskland, Holland, Belgien, Polen og England. Resultatet blev helt som forventet et overskud af sukker og et markant fald i sukkerprisen. Man satsede helt klart på at vinde markedsandele i EU fra konkurrenterne eller afsætte det ekstra sukker på verdensmarkedet til en rimelig pris, nu hvor eksporten også blev givet fri. Desværre er verdensmarkedsprisen over de sidste par år faldet markant til et meget lavt niveau, så det har ikke være en succes. Det har været nødvendigt at afsætte til verdensmarkedet for at slippe af med det overskydende sukker, men prisen har været så lav, så man ikke har kunnet tjene penge på det. Alt i alt har det betydet, at sukkerprisen i EU er faldet til det nu absolut laveste niveau siden EU indførte sin sukkerordning tilbage i 1968. Den seneste opgørelse fra EU for december 2018 viser en gns. pris på 314 Euro pr. ton sukker – det er ny bundrekord og langt under EU's referencepris på 404 Euro, som i forvejen er sat lavt. Referenceprisen blev sat som en form for retningsvisende pris i forbindelse med sukkerreformen i 2006, hvor der fra EU endda blev peget på, at markedsprisen på sukker i EU normalt bør ligge over referenceprisen på de 404 Euro. Det siger noget om, hvor lav den nuværende sukkerpris på 314 Euro er. Det har også betydet, at mange sukkervirksomheder i EU har været ude at annoncere en forventning om røde tal i deres kommende regnskab og sparerunder, herunder også vores egen producent Nordzucker.

Den lave sukkerpris har også sat sit aftryk på roeprisen, der både i 2017, 2018 og 2019 har ligget - og fortsat ligger på et lavt niveau. Roerne er heldigvis fortsat konkurrencedygtige hos mange dyrkere, men det er lige til øllet. Der er ikke meget at give af i forhold til de alternative afgrøder. Vi kan dog se af de seneste tal fra DB2-tjek for 2018, at roerne fortsat er en fornuftig afgrøde, men tidligere tiders flødeskum er en saga blot.

For nogle dyrkere har det ført til, at man enten har droppet roerne eller skåret ned på arealet, så vi nu står i en situation, hvor der ikke er fuldttegnet på kontrakter til 2019.

Her har det uden tvivl også spillet ind, at kornprisen steg sidste sommer – umiddelbart efter at vi havde afsluttet prisforhandlingerne og åbnede for kontrakttegningen til 2019. Den manglende lyst til at dyrke roer og den manglende volumen til fabrikkerne er naturligvis ikke en holdbar situation i længden, og det er det vigtigste punkt i de forhandlinger, vi allerede er godt i gang med i forhold til 2020 – jeg vender tilbage til det senere i beretningen.

2. Bunden er nået – små positive tegn

Er alt så negativt og gråt i gråt? Nej - heldigvis ikke. Der er små positive tegn på, at det ved at vende.

Spotprisen på sukker i EU er nu på et noget højere niveau end i efteråret, og der tales generelt om lidt højere sukkerpriser. Det er dog nok tvivlsomt, om det har ført til mange reelle handler endnu, men det peger dog på, at sukkerprisen har nået bunden og nu har en pil opad. Alt andet vil dog også være uholdbart, da ingen – hverken roedyrkere eller sukkerproducenter – kan leve i længden med den nuværende pris på 314 Euro for et ton sukker.

Det bliver interessant at se, hvor stort arealet med roer bliver i EU her i 2019. Som nævnt satte flere af de store lande arealet markant i vejret i 2017, og de har herefter fastholdt det på det høje niveau i 2018. Hvad sker der her i 2019?

De røde regnskabstal bør få nogle til at reagere og skære deres produktion og arealer til – og vi kan konstatere, at EU's største sukkervirksomhed Südzucker indenfor de seneste uger har meldt ud, at de lukker 5 fabrikker fordelt over flere af deres lande, så noget sker der.

Her mener jeg ikke, at vi skal bidrage til en sådan reduktion i Danmark. Vi har ikke udvidet vores produktion siden kvoterne forsvandt – nærmere tværtimod, så det bør være andre, der står for. Vi ved dog også, at sådan fungerer markedet ikke – i sidste ende er det ligegyldigt, hvad vi har haft af historisk produktion. Det afgørende er, om vi er konkurrencedygtige fremover. Her er det vigtigt, at vi fortsat har fuld fokus på at optimere vores roe- og sukkerproduktion – både når det gælder om at optimere udbyttet og reducere omkostningerne.

Et andet lille positivt tegn er verdensmarkedet, hvor Den Internationale Sukkerorganisation, ISO i november fremlagde deres første prognose for 2019/20, hvor de forventer en lille underskudsproduktion af sukker efter nogle år med overskud på markedet. Der er fortsat rigelig med sukker på lager, så vi kommer ikke til at mangle sukker, men et underskud i produktionen i forhold til forbruget plejer at få prisen til at stige. En bedring på verdensmarkedet for sukker er vigtig for EU, da verdensmarkedsprisen siden kvoternes ophør har fået en langt større betydning sukkerprisen i EU.

Her vil jeg også nævne forbrugerne – vil de betale mere for et lokalt produceret produkt, eller ser de bare på prisen og er ligeglade med, hvor i verden det er produceret? Her har vi uden tvivl også en udfordring liggende – vi skal blive bedre til at brande og fremhæve værdien af vores lokalt produceret sukker. Vi fremstiller et høj-kvalitetsprodukt på lokale arbejdspladser med et meget lille brug af f.eks. pesticider i forhold til de fleste andre steder i verden – men vi er uden tvivl ikke gode nok til at fortælle den gode historie om det. Nogle af jer deltog i Strubes seminar i december om visionen for dansk sukkerproduktion, hvor budskabet fra Tænketanken FREJ lød meget klart – vi skal være bedre til at komme ud over rampen med budskabet og lære at fortælle den gode historie om vores bæredygtige dyrkning og produktion af vores roer og sukker. Vi ved det og tager det selv for givet, men historien skal ud til forbrugerne!

3. Tørke – lavt udbytte og høj renhed i 2018

Jeg vil nu vende blikket tilbage mod kampagnen 2018. Året vil blive husket for den værste tørke i 100 år, som også gik ud over roerne. Vi håbede længe på regn, så roerne kunne nå at hente noget af det tabte i løbet af efteråret, men regnen kom aldrig. Udbytterne rettede sig lidt, da vi nåede til levering af de sidste marker i kampagnen, men godt blev det aldrig. Ser vi på sukkerindholdet i roerne har det ligget fint under de tørre forhold med et gns. på 18,0 %, men rodudbyttet har været hårdt ramt med kun 61,4 tons pr. ha. Resultatet endte på 11,0 tons sukker pr. ha, hvilket er 15 % under 5-års gennemsnittet.

Arealet var i 2018 på 34.290 ha og dermed stort set uændret fra 2017. Samlet set endte vi på en produktion på 351.849 tons hvidtsukker.

Det blev således til en mindre mængde end planlagt – ligesom det også blev tilfældet i flere andre lande i Europa, hvor Danmark og Sverige nok har været de hårdest ramte af tørken. Det eneste positive vi kan sige om tørken er, at selvom arealet i EU var på et uændret højt niveau i 2018, så betød tørken, at toppen blev taget af produktionen. Det har medvirket til, at lagrene af sukker iflg. EU-Kommissionens prognose er tilbage på normalt niveau, når vi til efteråret begynder på 2019-kampagnen.

Antallet af dyrkere falder fortsat og var i 2018 på 930, så det gns. areal nu er oppe på 36,9 ha pr. dyrker. Det er blandt de absolut højeste i EU.

Vi kan til gengæld glæde os over, at det tørre efterår og de nemme forhold i marken betød en høj kvalitet og en ekstrem høj renhed med et gns. på 91,6 % i gennemsnit.

Resultat af kampagnen 2018, Danmark

Areal	34.290 ha
Dyrkere	930 stk.
Areal pr. dyrker	36,9 ha
Leverede rene roer	2.106.672 tons
Leveret pølsukker	378.264 tons
Produceret hvidtsukker	351.849 tons
Sukkerindhold	18,0 %
Renhed	91,6 %
Rodudbytte pr. ha	61,4 tons
Pølsukker pr. ha	11,0 tons

I 2018 fortsatte vi også med de økologiske roer, som blev startet op igen i 2017 efter 12 års pause. Det er positivt, at vi også kan levere til det økologiske marked, og nu håber vi, at forbrugerne er klar til at betale det, som det koster ekstra at dyrke økologiske roer og producere sukkeret. Der er næppe nogen her, der er i tvivl om, at roer er en af de vanskeligste afgrøder at dyrke økologisk, så det kræver en del ekstra at få det til at løbe rundt.

Jeg vil nu give ordet til Troels Frandsen, ordfører for fabriksudvalget, som vil komme nærmere ind på både de økologiske roer og forløbet af kampagnen og arbejdet i fabriksudvalget.

4. Fabriksudvalget v/ Troels Frandsen

Bestyrelsen gennemførte tilbage i 2017 en række seminarer med henblik på at føre bestyrelsen på forkant med den strukturudvikling landbruget oplever, herunder i sukkerroedyrkingen.

Som det blev fremlagt og godkendt på sidste års generalforsamling, arbejder vi i dag med ét samlet fabriksudvalg for vores 2 sukkerfabrikker hhv. Nakskov og Nykøbing – i modsætning til tidligere med et fabriksudvalg til hver fabrik.

Justeringen til et fabriksudvalg skal også ses i lyset af, at Nordic Sugar mere og mere ser deres fabrikker overordnet som en enhed.

Vi i bestyrelsen vurderer, at et fabriksudvalget er den rigtige løsning. Fabriksudvalgets arbejde er meget relateret til Agricenteret, hvor vi i det dagligt synes, at vi har et godt og effektivt samarbejde både internt og med Agricenteret og jer medlemmer.

ÅRETS VÆKSTSÆSON

Konventionelle roer

Årets vækstsæson 2018 bød på rigtigt mange udfordringer. Efter en våd og besværlig roekampagne i 2017 havde alle nok drømt om et mere normalt år 2018 for roerne, hvor vi igen kunne opnå flotte høstresultater i roemarkerne.

Foråret så ud til at komme tidligt i 2018, men pludselig skiftede vejret hen mod april til regn og snevejr.

Roesåningen blev skubbet ind i april. Den gennemsnitlige sådato blev d. 19. april, og hovedparten af roerne blev sået i dagene fra d. 15. - d. 25. april.

Samtidig med satte højere temperaturer ind. Vi opleverede generelt en meget hurtig fremspiring.

Mange oplevede, at de først såede roer var ved at komme op, inden de sidste marker var færdigsået.

Primo maj fremstod de fleste roemarkere med en meget ensartet fremspiring.

Mange nåede ikke planlagte commandsprøjtninger.

Som roerne kom ukrudtet også hurtigt. De første traditionelle ukrudtssprøjtninger blev udført ultimo april / primo maj og havde en rigtig god effekt, men langsomt tog tørken fokussen i roemarkerne, og ukrudtssprøjtninger blev mere besværlige at opnå den ønskede effekt af.

Rigtig mange roemarkere blev i vækstsæsonen 2018 radrenset. Primo juni havde de første roemarkere lukket rækkerne.

Roerne holdt længe stand overfor tørken, men tilvæksten gennem sommeren blev alt for lille pga. manglende vand.

Enkelte dyrkningsområder blev begunstigede af regnbyger, men det generelle billede var tørt med visne roeblade – et kedeligt syn!

Varmen og den længerevarende tørke gav gode betingelse for skadedyr i roerne.

Mange gennemførte sprøjtninger mod bedelus.

Økologiske roer

De økologiske roer kom i lighed med de konventionelle godt fra start og havde i vækstsæsonen optimale vilkår for mekanisk rensning af roerne, i modsætning til 2017.

I lighed med de konventionelle roer blev de økologiske roer udfordret af tørken. Det resulterede i manglende tilvækst og manglende bladmasse til at dække for nyt ukrudt og mange skadedyr i markerne.

KAMPAGNESTART

Nordic Sugar gennemførte 3 prøveoptagninger. Alle 3 runder viste lave udbytter. Roerne havde brug for så lang en tilvækstperiode i efteråret som muligt.

Alle parter: roedykerne, sukkerfabrikker og Nordic Sugar har alle samme interesse – så stor en roemængde som muligt, hvilket giver flere penge til dyrkerne, fabrikkerne får udnyttet deres produktionskapacitet bedst muligt = lavere produktionsomkostninger pr. kg. sukker, og slutteligt får Nordic Sugar en større mængde sukker at sælge. Danske Sukkerroedykere gik klart ind og opfordrede Nordic Sugar til at trække tidspunktet for kampagnestarten mest muligt. Vi havde gerne set en kampagnestart for begge fabrikker omkring d. 10. oktober.

Nordic Sugar var udfordret af, at der skulle bruges sukker til deres kunder, og kompromiset blev, at Nakskov startede d. 25. september med første leverance d. 24. september fra hele dyrkningsområdet.

Nordic Sugar afdækkede leverancerne i den første periode på frivilligt tilmeldte roer. Nykøbing skulle starte med de økologiske roer med første leverance d. 8. oktober, som så blev efterfulgt af konventionelle roer d. 9. oktober, og den 10. oktober begyndte oparbejdningen af konventionelle roer i Nykøbing.

Med undtagelse af nogle ganske få blev ingen hybridkørere startet før d. 10. oktober.

UDBYTTER OG PRODUKTIONSTAL – VARIATIONERNES ÅR

Økologiske roer

I modsætning til kampagnen 2017 kom der i kampagnen 2018 økologisk sukker i siloen, hvilket vi i Danske Sukkerroedykere finder meget positivt.

Alle, som deltog i inspirationsmødet om sukkerroer her i hallen d. 5. februar, fik et synligt bevis med hjem i form af et kilo økologisk sukker.

Nordic Sugar samlede den økologiske produktion af sukkerroer fra Danmark og Sverige til oparbejdning på Nykøbing sukkerfabrik.

Hvad Jørgen Jakobsen, konsulent på de økologiske sukkerroer, har opnået af udbytter og mængder sammen med sine dyrkere, holder Nordic Sugar tæt inde til kroppen. Vi er dog blevet oplyst, at produktionen i 2018 er gået væsentligt bedre end i 2017. Oparbejdningen af de økologiske sukkerroer er ifølge Agricerteret forløbet planmæssigt.

Bag tallene hos den enkelte dyrkere gemmer der sig nogle variationer.

I 2018 havde 90 % af alle dyrkere et udbytte over 4 tons polysukker pr. ha. Til sammenligning havde kun 30 % af alle dyrkere i 2017 et udbytte over 4 tons polysukker pr. ha.

Udbytterne er blevet mere ensartet på et højere niveau.

Agricerteret har kalkuleret, at ved et udbytte på 40 tons rene roer viser en konservativ kalkule et DB2 på 7.600 kr pr. ha – efter indregning af kr. 11.250 til håndlugning.

Tørken og bekæmpelse af ukrudt har fremkaldt store variationer i udbytterne, dertil kommer udfordringer med skadedyr og svampe.

Højeste udbytte er på niveau med konventionelle dyrkere, dvs. over 9 tons sukker pr. ha.

Nordic Sugar forventer mere end en fordobling af volumen i 2019.

Konventionelle roer

Hovedtallene for de konventionelle roer har Jørn Dalby vist.

Det gennemsnitlige udbytte på 11,0 tons dækker dog over meget store variationer: Fra omkring 9 tons i de dårligste områder til omkring 12 tons i de bedste områder.

Udbytte pr. region i Kampagnen 2018

	Region	Renhed %	Polsugar %	Rene roer ton/ha	Polsukker ton/ha
1	Jylland	88,0	17,2	4,3	0,7
2	Nordfyn	92,5	16,9	48,9	8,2
3	Sydvestfyn	91,4	15,9	27,4	4,4
4	Sydøstfyn	91,2	17,1	72,9	12,5
5	Vestsjælland	91,6	17,1	56,2	9,6
6	Nordsjælland	90,6	17,0	55,6	9,5
7	Midtsjælland	91,3	17,1	63,2	10,8
8	Sydsjælland	91,4	17,7	55,4	9,8
9	Møn	91,5	18,0	61,3	11,1
10	Nordfalster	91,3	18,1	60,2	10,9
11	Sydfalster	91,0	18,3	64,9	11,9
12	Østlolland	91,1	18,4	61,3	11,3
13	Nordmidtlolland	92,1	18,1	66,3	12,0
14	Sydmidtlolland	91,7	18,5	64,3	11,9
15	Nordvestlolland	92,0	18,0	58,3	10,5
16	Sydvestlolland	92,1	18,4	60,4	11,1
	Total:	91,6	18,0	61,4	11,0

NAKSKOV

Sukkerroekampagnen 2018 begyndte i Nakskov med leveringer d. 24. september. De sidste roer blev leveret den 1. januar, og den 4. januar 2019 blev det sidste sukker produceret. I alt en kampagne på 100 dage i Nakskov.

I alt blev der oparbejdet 1.102.915 tons rene roer.

Gennemsnitlig produktion pr. dag 11.756 tons snitter pr. døgn, hvilket er rekord for Nakskov. Næste 1.000 tons mere i døgnnet end sidste år, og hertil skal vi lige huske, at det har været med en væsentlig højere sukkerprocent end forrige kampagne. Flot kørt Nakskov.

Generelt har Nakskov kørt meget stabilt med kun få bump på vejen, og roerne havde en fin sukkerprocent og renhed hele vejen igennem.

NYKØBING

Den konventionelle sukkerroeproduktion i Nykøbing startede med første leveringer d. 9. oktober, og fabrikken modtog de sidste roer d. 16. januar og snittede de sidste roer d. 17. januar.

I alt blev der oparbejdet 1.003.757 tons rene roer.

Gennemsnitlig produktion pr. dag 10.580 tons snitter, hvilket er noget under fabriksdirektør Jesper Jeppesens mål.

Roerne var som i Nakskov fine hele kampagnen igennem.

Bag tallene for Nykøbings gemmer sig lange perioder med meget svingende og ustabil drift. Vi er ikke det mindste i tvivl om, at fabriksdirektør Jesper Jeppsen og co. gennem kampagnen har gjort alt for at løse udfordringerne hurtigst muligt, men det var ligesom det ene uheld afløste det andet.

Først langt hen i kampagnen fandt Nykøbing det stabile niveau med rekord for oparbejdningen i denne kampagne i uge 52.

Vi er overbeviste om, at Nordic Sugar / Nordzucker gør alt for at optimere og spare omkostninger i det perspektiv at gøre sukkerproduktionen lønsom og med sorte tal, men en kampagne, som Nykøbing netop har afsluttet, har givetvis været forholds- mæssig for dyr, som følge af, at fabrikkens kapacitet ikke er blevet udnyttet optimalt. Fabrikken er dog ikke det eneste led i kæden. Der er mange led i kæden helt ude fra roemarken og dyrkerne, inden roerne er blevet til sukker.

For os dyrkere er der også ekstra omkostninger, når fabrikken kører ustabil. Vi skal stå klar til at tage roer op, og så skal vi alligevel ikke tage roer op, osv.

Vores beredskab /setup har også en omkostningsside.

Så vi kan kun opfordre Nordic Sugar til at holde fokus på at bevilge de nødvendige midler til vedligeholdelse på fabrikkerne, selvom sukkerpriserne måske ikke giver det bedste grundlag.

AGRILOG, APP, TRANSPORTORDNING, LEVERINGSKONTRAKTER og KULEDÆKNING

Computeren og smartphonen er blevet vigtige redskaber og værktøjer for at kunne være roedyrker i dag. Som roedyrkere lever vi i en super spændende tid, hvor vi skal være omstillingsparate og åbne over for nye elektroniske værktøjer i roedyrkningen. Kommunikationen er de senere år foregået digitalt med Nordic Sugar og Agricentre- ret. Det er kontrakttegning, økonomi, indtegning af marker i fieldmap mv.

Løbende udvikler Nordic Sugar den elektroniske platform, og i kampagnen 2017 blev "agrilog" systemet afprøvet på nogle af transportgrupperne.

Først på dyrkningssæsonen 2018 lancerede Nordic Sugar en app – meget bruger venlig – hvis hovedformål er at forbedre kommunikationen mellem Nordic Sugar og os dyrkere.

Til kampagnen 2018 er agrilog systemet blevet rullet fuldt ud, så det bl.a. omfatter le- veringsplanerne.

Alt nyt skal lige finde sin plads, men overordnet er agriloggen kommet godt fra start. Via sin computer eller app'en på smartphonen kan man hele tiden holde sig ajour – et godt styringsværk at planlægge efter.

Datagrundlaget i agriloggen er stort.

Agriloggen er under løbende udvikling – i dag giver den nok den største gevinst i samarbejdet mellem vognmænd og Agricenteret, men som Agricenteret ved flere lej- ligheder har vist os prøver på, vil systemet med tiden givetvis åbne nogle nye mulig- heder for os dyrkere.

Agriloggen er kommet for at blive – vi glæder os til at kigge ind i fremtiden med agri- loggen.

Nordic Sugar har inddelt transporten i 13 områder, hvor roerne i dag køres af 11 pro- fessionelle transportører. Områderne er ca. fordelt med 180.000 tons roer i hvert – nogle lidt større og nogle lidt mindre.

Hybridkørerne har i 2018 leveret ca. 21.000 tons polsukker, og de har i gns. leveret roerne fra 24 % af deres areal.

Antallet af selvkørere og hybridkørere har været:

	Hybrid	Selvkører	Sum
NAK	54	47	101
NYK	28	25	53
Begge	82	72	154

Transport, leveringsplaner og kuledækning af roer har fyldt meget i kampagnen 2018. Vi vil ikke generalisere, men der er plads til forbedringer. Vi skal bare huske, at når vi peger fingre ad nogle/noget, er der også fingre, der peger ind mod os selv. Mange dyrkere er heldigvis glade for deres transport – den største tilfredshed ses nok mest hos dem, som altid har været vant til at få transporteret roerne af vognmand.

Der hvor vi har oplevet problemer er:

- På baggrund af indtegnede roemarkere og mængder sender Agricenteret oplysningerne ud til de enkelte transportører. Der hvor problemer opstår er, hvor vognmanden egenhændigt laver leveringsplanen uden at inddrage jer dyrkere – det giver naturligvis støj. Heldigvis er de fleste vognmænd gode til at tage dialogen med dyrkerne. Så hold jeres transportør op på denne dialog.
- Vi vil holde Nordic Sugar op på, at alle vognmænd skal tage denne dialog hvert år.
- Vi har aftalt med Nordic Sugar, at så tæt på kampagnen som muligt – formentlig i august måned – bliver vi bedt om at prioritere rækkefølgen på, hvorledes vi ønsker at levere vores marker. Når leveringsplanen er lavet, ønsker Nordic Sugar ikke, at vi flytter rundt på markerne.
- Vi har i seneste kampagne oplevet flere henvendelse på, at I ikke er blevet tildelt de antal leveringer, I har krav på. Her skal I huske, at der i leveringskontrakten står beskrevet, hvor mange leverancer vi har krav på i forhold til vores kontraktstørrelse. Så hold jeres transportør op på dette, når I planlægger næste år. Ønsker i et mindre antal leveringer, aftaler i bare dette med jeres vognmand, men tag dialogen og hold den gode dialog.
- Så oplever vi desværre, at nogle få transportører ikke overholder den aftalte leveringsplan. Det har Nordic Sugar lovet at følge op på. I skal også huske som dyrkere, at opnår man selv en fordel, går det ud over nogle andre.
- Vi bliver til gengæld mødt af Nordic Sugar med, at nogle dyrkere har forskellige undskyldninger for ikke at kunne levere eksempelvis i starten. Igen flyttes problemerne til nogle andre dyrkere, som får dårligere vilkår, når nogle får bedre. Hvis vi holder Nordic Sugar op på vores aftaler, gælder det begge veje.
- I 2017 var der en del henvendelse på læsetider, og at piloten på læsseren manglede instruktioner. I kampagnen 2018 var læssetiderne for vognmændene ikke det store problem. Vi hører og fornemmer, at vognmændene generelt har en god tilgang til at overholde de ca. 10 minutters læssetid. Bo Secher

og Agricenteret arrangerede ved opstarten af denne kampagne en dag, hvor alle interesserede dyrkere, piloter på læsserne mv. havde mulighed for at blive undervist. Det var et godt arrangement, som sagtens tåler en gentagelse.

- Kuledækning – her har der været nogle henvendelser på, at der er gået for mange dage fra bestilling af dækning, til det er udført.
- Der har også været nogle henvendelser på, at roekuler er afdækket for mange dage inden afhentning. Som udgangspunkt skal roerne afdækkes dagen før, eller samme dag de er læsset. Men igen – hold dialogen! De fleste læssere og kuledækkere er gode til at løse dette.
- Vi har oplevet mange henvendelser på, at vores dynamiske leveringsplaner blev "overdynamiske". Flere har oplevet at blive flyttet op til 14 dage på planen uden varsel. Flytningen i 2018 var mest til en senere dato, dels havde Nykøbing udfordringer med at komme helt i fart, og så oplevede vi heldigvis, at de sidst optagne marker gav et bedre resultat end forventet. I kampagnen fik vi mange estimater på, hvornår kampagnen skulle slutte. På et tidspunkt snakkede man omkring jul, så blev det lige efter nytår og så igen senere. Alle estimater dannes via agriloggen, og – som Mette Andersen sagde ved inspirationsdagen – der er plads til forbedringer. Forskydningen af leveringer skal nok ikke finde hele sin forklaring i, at Nykøbing ikke kørte 100 %. Vi er kommet fint igennem kampagnen, og jeg er sikker på, at agriloggen bliver mere præcis næste kampagne. Det skal nok lykkes for Agricenteret. Husk hvilket datagrundlag der indgik i agriloggen.

Vi kan kun opfordre til, at I får lavet nogle klare aftaler med jeres transportør og kuledækkere.

Hold en god dialog – så findes der som regel fornuftige løsninger.

Vi vil fortsat arbejde for, at det fremadrettet også er muligt at være selvkører eller hybridkører. Jørn Dalby kommer i sin del af beretning mere ind på dette.

BREMSETEST/ BREMSEMÆRKER

Danske Sukkerroedyrkere fortsatte i 2018 kampagne med bremsetest af roevogne. Testen kan også bruges af andre vogne i landbruget.

Danske Sukkerroedyrkere lancerede ordningen tilbage i 2011 for at sætte fokus på bremserne.

Den nye transportordning har betydet, at en mindre andel af roerne bliver transporteret af selvkørere, hvilket også kan ses på antallet af køretøjer, som benyttede ordningen med bremsetest i 2018.

Vores fire aktører som er med i ordningen: Johannes Mertz, Pouls Bremseservice, Gloslunde Maskinfabrik og Sawo satte i 2018 tilsammen 50 bremsemærke på godkendte vogne, et lille fald i forhold til 2017.

Ordnningen nyder stor respekt og anerkendelse hos politiet, og fra Danske Sukkerroedyrkere har vi valgt at videreføre ordningen her i 2019 sammen med vores 4 aktører. Udgiften til ordningen er ganske lille.

MØDE MED LOLLAND KOMMUNE

Fabriksudvalget har sammen med Agricenteret haft 2 dialogmøder med Lolland Kommunes vejafdeling hhv. 1 møde i kampagnen og senest her i sidste uge, hvor vi

havde et opfølgingsmøde på kampagnen. Ved det seneste møde var der deltagelse af fabriksudvalget, Agricenteret, transportørgrupperne til Nakskov sukkerfabrik samt ledelsen af vejafdelingen i Lolland Kommune + vejformændene.

Kampagnen 2018 har ikke fremkaldt de store problemer for veje og transporten, men vi vil løbende arbejde for at opretholde en god dialog med forståelse for hinandens områder.

MØDER MED NAKSKOV SUKKERFABRIK OG NYKØBING SUKKERFABRIK

Fabriksudvalget har i lighed med tidligere år i kampagnen haft møder med fabrikkkerne.

Ved mødet i Nakskov deltog fabriksdirektør Runi Egholm, og fra Agricenteret Bo Secher og Finn Sørensen.

Ved mødet i Nykøbing deltog fabriksdirektør Jesper Jeppesen, og fra Agricenteret Bo Secher og Christina Bøje.

Jeg tør godt konkludere, at vi gensidigt ser disse møder som konstruktive og som en god investering i vores samarbejde.

Vi blev taget rigtig godt imod af fabrikkkerne, og fælles for begge fabrikker bliver vi godt orienteret og bliver ført lidt dybere ind bag fabrikkernes dagligdag, både positivt og negativt. Vi bruger også møderne til at drøfte situationen set fra roedyrkernes side. Bl.a. har begge fabriksdirektørerne fået til opgave at sørge for at have rigeligt sukker i siloerne, så næste kampagnestart ikke er styret af tomme siloer men af den faglige vurdering ude fra roemarkerne.

Tak til Agricenteret og til jer to fabriksdirektører Runi Egholm og Jesper Jeppesen for gode møder.

I 2017 var det Nykøbing, som havde førertrøjen på. I 2018 byttede I plads. I er begge dedikeret til jeres fabrikker, og begge vil I skabe gode resultater. I er i en fase, hvor vi fornemmer, der er meget stor fokus fra Nordzucker på tallene på omkostningssiden, og I skal gøre et stort benarbejde, når I skal have tilført midler til jeres fabrikker.

Ingen tvivl om, at I har den bedste økonomi, når I har fyldte fabrikker og en stor produktion – og det samme er tilfældet for os dyrkere. Så vi har en fælles opgave i at nå derhen igen.

Men tak til jer og jeres medarbejdere for en stor indsats i kampagnen 2018.

CARBOKALK

Mht. Carbokalk er der samlet for Nykøbing og Nakskov udleveret ca. 67.800 tons med nogenlunde lige meget fra hver fabrik.

Overvejende har kvaliteten været fin.

Agricenteret bør overveje at gøre afhentningsplaner for kalk dynamiske i lighed med vores leveringsplaner for roer.

En del dyrkere har givet udtryk for, at de bruger for meget tid på at få hentet den mængde, de har aftalt, simpelthen fordi depotet i perioder alt for hurtigt løber tomt, og man derved skal hente sin mængde over alt for mange dage. Det er på ingen måde effektivt, at dagen er afsat til at hente kalk, og så depotet løber tørt kl. 9.

HP-PULP

Der er produceret 77.000 tons HP-pulp i Nykøbing, hvilket er en smule under de tidligere år. Roepiller er produceret i samme omfang som de seneste år.

BETALINGER /TILLÆG

Betalingen for roerne består i dag af en basispris på baggrund af 16 % sukker.

Basisprisen afhænger af den valgte kontrakttype.

Herudover indgår følgende elementer i, hvilken betaling vi hver især opnår for roerne:

- Sukkerindhold +/- ud fra 16 %. Tallet for 2018 er ikke endeligt kendt men der er samlet tale om et væsentligt beløb i nettotillæg for 2018.
- Tillæg for tidlig levering 0,9 mio. kr
- Tillæg for sen levering 6,6 mio. kr.
- Tillæg/fradrag for renhed 37,7 mio. kr
- Betaling for "tilbagekørsel" af urenheder. Prisen er individuel baseret i forhold til ens afstand til sukkerfabrikken
- Pulp: kontrakter med fast pris: her sker betaling for pulp med kr. 22,50 pr ton rene roer.
- Pulp: kontrakter med variabel pris: her er betalingen variabel og afhænger af salgsprisen på roepiller, opgørelse herfor foreligger først senere, men med den højere kornpris har vi en forventning om et større beløb i år end sidste år
- I kontrakter med variabel pris indgår resultattillæg som et variabelt element alt afhængig af Nordic Sugars regnskabsresultat. Dette kendes først senere. I 2018 er det således, at bliver resultatet under 200 mio. kr EBIT, bliver der tale om fradrag ned til et resultat på kr. 0,-. Over kr. 200 mio. kr EBIT bliver der et tillæg.

Nordzucker har meldt ud om, at de forventer et regnskab med røde tal. Hvis det samme bliver tilfældet for Nordic Sugars regnskab, kan fradraget uanset hvad højest blive ca. 18 kr pr. ton roer. Normalt får vi først oplyst regnskabsresultatet i slutningen af maj måned.

I forhold til beregning af økonomien i roedyrkning vil jeg gerne henvise til vores regneark, som man frit kan hente på vores hjemmeside danskessukkerroedyrkere.dk. Her kan man hver især indtaste sine egne tal på kontrakt, udbytte, leveringstidspunkt, afstand til fabrik mv., hvorved man får en beregning på indtjeningen pr. ha, samt en oversigt over, hvornår pengene kommer til udbetaling.

Brug det – det er rimeligt simpelt og giver et super godt overblik.

AFSLUTNING

Kampagnen 2018 viser om noget, at for at arbejde med sukkerroer skal man være omstillingsparat og være åben for nyt. Vi kan godt mærker, at Nordic Sugar er en del af en større koncern, hvor tingene skal strømlines mere og mere over landegrænserne, og hvor de lave sukkerpriser sætter stort fokus på omkostningssiden. Mange nye tiltag bliver f.eks. sat i værk omkring agriloggen.

Uanset hvor godt man er forbedret, vil der altid opstå nye udfordringer – og der er ingen tvivl om, at kampagnen 2018 krævede mange ekstra ressourcer af jer på Agricenteret for at holde hele agrilog setup'et kørende. Som i selv siger, så lykkedes 2018 bedre end 2017, så mon ikke 2019 kan gå hen og blive helt godt.

Uanset hvor godt alt er planlagt, vil der for os dyrkere opstå situationer, som kræver en henvendelse til Agricenteret – andre gange kommer henvendelserne til bestyrelsen og fabriksudvalget. Tak til jer medlemmer for såvel positive som negative input igennem året – størst aktivitet mærker vi klart i kampagnen.

Vi lytter meget gerne til jeres henvendelser, hvoraf nogle er af mere opklarende karakter, som vi løser med det samme. Andre henvendelse kræver en nærmere dialog,

som vi tager med til Agricenteret.

Mht. jeres dialog med Agricenteret bliver langt de fleste ting løst, og alle kommer videre.

Der er dog sager, der ikke finder sin løsning – og det er ganske få – enten ved jeres henvendelse eller vores henvendelse til Agricenteret har vi aftalt følgende fremadrettet procedure med Nordic Sugar: Sagen parkeres og Bo Secher og fabriksudvalget afslutter sagerne kort efter kampagnen.

Ellers vil jeg her til slut gerne benytte lejligheden til at rette en stor tak dig Bo Secher og hele dit team på Agricenteret for gode dialoger og godt og konstruktivt samarbejde igennem året.

Tak til fabriksudvalget for godt samarbejde.

Michael Grunnet Rasmussen, som er fabriksudvalgets ansvarlige for tilsyn med prøvevasken på fabrikken i Nakskov, vil nu give en præsentation af, hvad der sker på stedet.

5. Prøvevasken v/ Michael Grunnet Rasmussen

6. Foreningen og øvrige aktiviteter

Nu skal det handle om foreningen og nogle af de øvrige arbejdsopgaver.

Færre bestyrelsesmedlemmer

På generalforsamlingen for et år siden vedtog vi nye vedtægter, hvor vi skar bestyrelsen ned til 10 personer. Vi holdt her fast i, at alle områder skal være repræsenteret i bestyrelsen, hvor 7 er valgt i zonerne, mens de sidste 3 er fritvalgte. Vi har nu kørt med det i et år, og det fungerer godt.

Sidder man i bestyrelsen, skal man naturligvis arbejde for løsninger til gavn for alle dyrkere i landet – ikke bare dem, der bor i ens egen zone, men der er fortsat nogle forskellige interesser afhæng af, hvor man bor, så det er fint med dette mix af zonevalgte og fritvalgte. Så er vi sikre på, at alle synspunkter kommer frem.

Vi er blevet færre i bestyrelsen, men arbejdsopgaverne er ikke reduceret, så det stiller krav til alle 10 om aktiv deltagelse, og alle har udover det generelle bestyrelsesarbejde også faste udvalgsposter. Her i frokostpausen lader vi en kort præsentation køre, så I kan se, hvem der er med i bestyrelsen, og hvilke arbejdsområder de sidder med.

Ændringen af vedtægterne var et resultat af en større strategiproces, som vi havde op til sidste års generalforsamling. Heri indgik også, at der skal være større kontakt mellem medlemmer og foreningen.

Facebook-gruppe for medlemmer

Danske Sukkerroedyrkere

Facebook

Søg efter gruppen: [Danske Sukkerroedyrkere](#)
I bliver herefter bedt om at opgive jeres dyrkernummer

Lukket gruppe for medlemmer

Bruges til spørgsmål og debat mellem roedyrkere og bestyrelse

Deling af informationer om roedyrkning m.m.

04-03-2019 Axelborg, Axeltorv 3 - 1609 København V - ks@f.dk - danskesukkerroedyrkere.dk 6

Medlemsmøder

Danske Sukkerroedyrkere

Dyrkermøder

Vi arrangerer gerne dyrkermøder for medlemmer med specielle opgaver eller problemer

Møde med økologiske medlemmer

Vejkantomøder lokalt

Alle emner kan tages op – gode ideer modtages af alle bestyrelsesmedlemmer

04-03-2019 Axelborg, Axeltorv 3 - 1609 København V - ks@f.dk - danskesukkerroedyrkere.dk 7

Persondataforordning - GDPR

Det er næppe gået manges opmærksomhed forbi, at vi i maj 2018 fik en ny persondataforordning i EU – også kaldet GDPR. En af konsekvenserne er, at det nu kræves, at I – medlemmer – skal give samtykke til Nordic Sugar, såfremt de fortsat skal kunne udlevere persondata på jer her til foreningen.

Det er vigtigt, at I forstår, at uden et samtykke modtager vi ikke længere kontaktoplysninger fra Nordic Sugar med jeres navne og adresser. Det betyder, at vi ikke længere har mulighed for at komme i kontakt med jer – så vi f.eks. kan udsende indkaldelsen til generalforsamlingen eller udsende vores blad Sukkerroenyt til jer.

Vi har til indkaldelsen her til generalforsamlingen haft en adresseliste liggende, som vi har brugt, men den er snart ved at være forældet – så har I ikke givet et tilsagn, håber vi meget, at I snart gør det. Tilsagnet skal gives til Nordic Sugar inde på deres hjemmeside.

På lidt længere sigt vil det også give et problem i forhold til selve jeres medlemskab af Danske Sukkerroedyrkere, hvis vi ikke får det nødvendige tilsagn, men her og nu er det først og fremmest et spørgsmål om at få kontaktoplysningerne på jer.

Frem til vi fik den nye persondataforordning, har det således været ret enkelt for os at administrere adresserne, da vi fire gange om året har modtaget en opdateret adresseliste fra Nordic Sugar, men ændringerne fører nu til, at vi i løbet af det kommende år opretter vores eget medlemssystem. Det vil også have den fordel, at vi kan indsamle E-mails på alle og komme i direkte kontakt med jer via mail. I har til i dag fået indkaldelsen sendt med posten, men det er blevet både for dyrt, langsomt og ustabil – tiden er løbet fra det!

Men som nævnt – indtil vores nye medlemssystem er på plads, er det vigtigt, at I giver tilsagn til Nordic Sugar, så vi fortsat kan få jeres kontaktoplysninger fra dem – hvis I ikke allerede har gjort det!

Tilbagebetaling af EU-produktionsafgift

Sidste år fik vi igen en opgave i forbindelse med tilbagebetaling af EU-produktionsafgift. I 2014 havde vi også en tilbagebetalingsrunde – dengang vedr. årene 2001-2005. I denne omgang er det så tilbagebetaling helt tilbage vedr. 1999-2000. Det drejer sig om i alt 81 mio. kr, som skal deles med 43 mio. kr til de tidligere dyrkere og 38 mio. kr til Nordic Sugar. Baggrunden er nogle EU-retssager, hvor EU er blevet dømt til at tilbagebetale en del af de dengang opkrævede afgifter, da det efterfølgende har vist sig, at de har opkrævet for meget.

Kravet er, at pengene tilbagebetales til præcis de dyrkere, som i sin tid indbetalte pengene. Det skal ske i forhold til den daværende leverede roemængde i 1999-2000. Det er noget af et puslespil, da der dengang var 6.300 dyrkere, som skal have alt fra 90 kr til 215.000 kr tilbage.

Status efter de to første udbetalingsrunder er, at der nu er udbetalt 39 mio. kr af de 43 mio. kr til dyrkerne, så vi er allerede nået langt. Der mangler dog fortsat at blive fundet frem til omkring 900 tidligere dyrkere, men der arbejdes fortsat på det, og vi når helt sikkert længere ned. Penge, der ikke kan tilbagebetales, skal tilbage til EU.

Jeg vil nævne to ting i forbindelse med tilbagebetalingen.

Det første er, at vi har været utroligt heldige med, at alt er gået så nemt og gnidningsfrit. Det skyldes udelukkende, at Nordic Sugar endnu ikke havde smidt de 6-7 ringbind ud med Roeopgørelse 2 for år 2000, som de havde stående i kælderen på Nykøbing sukkerfabrik. Havde de ikke haft de mapper stående endnu, skulle I alle hver især have indsendt kopi af jeres gamle afregningsbilag fra år 2000, ellers havde I ikke fået nogen penge. Det har været situationen i Sverige, hvor der kun er udbetalt til de dyrkere, som selv har haft gemt og har indsendt den fornødne dokumentation.

Her vil jeg gerne rette en meget stor tak til Nordic Sugar for deres arbejde med indtastning af data fra de 6.300 gamle papirbilag, beregning af beløbet pr. dyrker og udbetaling af pengene. Det har været et kæmpe arbejde!

Tilsvarende udfører Landbrugsstyrelsen et stort arbejde med at indhente oplysninger på de ca. 1.400 tidligere dyrkere, som man ikke havde tilstrækkelig med oplysninger på til at kunne overføre pengene til i første omgang.

Vi har her fra Danske Sukkerroedyrkere også været inde over processen hele vejen

igennem, og vi kan fuldt ud sige god for fremgangsmåden og de beregninger, der ligger til grund for udbetalingerne. Heldigvis har vi dog ikke skulle lægge helt de samme arbejdstimer i arbejdet som Nordic Sugar og Landbrugsstyrelsen.

Det andet jeg vil nævne i den sammenhæng er, at vi kan bruge det her som et eksempel på, hvad vi får ud af et medlemskab – i dette tilfælde i Landbrug & Fødevarer. Nogle af jer kan måske huske, at det sidste år trak voldsomt ud med at få udbetalt pengene – i første omgang blev pengene lovet i løbet af foråret, men det endte som bekendt med først at blive i oktober måned. Baggrunden var, at SKAT til vores store overraskelse og frustration pludselig hævdede, at kravet om tilbagebetaling var forældet – og det på trods af, at der forelå en dom ved EU-retten, og pengene blev udbetalt til dyrkerne i de andre lande omkring os. Det var rent faktisk meget tæt på, at hele udbetalingen var faldet til jorden. Kun ved en fælles indsats fra Nordic Sugar, Dansk Industri, Landbrug & Fødevarer og Danske Sukkerroedyrkere lykkedes det at få vendt udviklingen i sidste øjeblik. Her fik vi med få timers varsel punktet på dagsordenen på et allerede fastsat møde mellem Landbrug & Fødevarer og vores Miljø- og Fødevareminister Jakob Ellemann-Jensen, hvor jeg også fik mulighed for at deltage. Mødet var afgørende for, at vi fik afværget beslutningen i SKAT, som to måneder senere endelig gav grønt lys for udbetalingen i Danmark. Det havde også være fuldstændig grotesk, hvis vi som det eneste land havde måtte vinke farvel til 43 mio. kr pga. en dansk særfortolkning af reglerne om forældelse.

Vi har ikke tidligere informeret om baggrunden for forsinkelsen, da det midt under forløbet sidste sommer kunne have skadet processen, men jeg synes, at dagen i dag er en god anledning til at fortælle, hvordan godt samarbejde, et medlemskab og netværk kan blive utroligt vigtigt, når man pludselig får brug for det. Tit kan det være svært at sige præcist, hvad man får ud af at deltage og være medlem et sted, men her kan jeg ret konkret sige, at det har haft en værdi på 43 mio. kr for os dyrkere. Med et årligt medlemskontingent i Landbrug & Fødevarer på 220.000 kr kan man selv regne på, hvor mange år de 43 mio. kr rækker til!

Hvad værdi giver foreningen

I bestyrelsen taler vi ofte om, hvilken værdi foreningen giver til jer medlemmer, og hvordan vi synliggør det. Jeg har lige nævnt et eksempel med tilbagebetaling af EU-produktionsafgiften, som vi kan sætte et konkret beløb på, men hvad med de andre ting?

Roeprisen til 2019 medførte f.eks. en uændret roepris på de 1-årige kontrakter – her har foreningen da ikke givet nogen værdi, vil nogen sige. Eller har den – når udgangspunktet i forhandlingerne ikke var en uændret pris men en reduktion i prisen? Hvad kan man så sætte værdien af arbejdet til?

Eller hvad med de 1-2 kroner i ekstra transportbetaling til selvkørerne på den korte afstand, som vi har kæmpet for længe, og som vi endelig fik igennem sidste efterår. Nogle af kommentarerne har været, at det nærmest var at gøre grin med de pågældende dyrkere, når beløbet var så lavt – så det trækker måske nærmere ned?

Eller hvad med tørkehjælpen til landbruget, hvor vi endte med et noget mindre beløb, end både landbruget og mange politikere havde tænkt fra starten – nogle mener, at landbruget skulle have sagt nej, mens vores minister har sagt, at man også skal være glad for små gaver. Specifikt for os roedyrkere har det givet lidt over 1,5 mio. kr i sparede produktionsafgifter – uanset om man synes, at det er småpenge, så var de ikke kommet, hvis der ikke var nogen, der havde lagt et stort arbejde i det.

Eller hvad med det arbejde, der er udført i Sukkerroeafgiftsfonden, hvor vi over et par

år har fået øget tilskuddet fra Promilleafgiftsfonden med næsten 700.000 kr – penge der stammer fra tilbageførte pesticidafgifter, og som i stort omfang går videre som tilskud til vores forsøgsarbejde på NBR. Det er der næppe mange, der tænker over. Det bliver straks mere vanskeligt, når man skal gøre op, hvilken værdi det har, når vi tager til et CIBE-møde i Bruxelles, til møde i Verdensorganisationen i London eller til generalforsamling hos vores dyrkerkollegaer i Tyskland eller Sverige. Her er det værdien af en løbende kontakt, netværk og samtaler, som kan blive vigtig på et tidspunkt, eller det kan bidrage med en god ide, som vi kan bruge i vores egne forhandlinger. Det er altid svært at gøre præcist op, hvad værdien er!

Foreningens økonomi

I omtalen af vores forening vil jeg her til slut nævne vores økonomi i foreningen, hvor vi naturligvis løbende ser på, om vi kan spare. Regnskabsresultatet for 2018 er noget dårlige end budgettet, men det skyldes udelukkende *urealiserede* kursreguleringer. Ser man bort fra dem, som tynger vores regnskab med 1,9 mio. kr, og som måske viser en modsat udvikling om et år, så har vi i 2018 reduceret vores udgifter i forhold til 2017 med ca. 400.000 kr – og set i forhold til budgettet har besparelsen været ca. 350.000 kr fordelt over en lang række poster.

Når man ser på vores samlede udgifter i foreningen, kan de måske virke store i forhold til andre foreninger i forhold til vores areal og omsætning, men der ligger en afgørende forskel i, at vi fortsat må forhandle kontraktvilkår og priser på vegne af alle dyrkere. Det er unikt for roerne og skyldes de særlige forhold, vi har, og strukturen i hele sektoren. Det giver meget arbejde og mange arbejdstimer for foreningen, men jeg mener bestemt, at det er en stor styrke for os, at EU fortsat giver den mulighed. Og det er indsatsen værd!

CIBE

The screenshot shows the website for the European Sugar Growers Association (CIBE). At the top left is the logo for 'Danske Sukkerroedyrkere' (Danish Sugar Growers) featuring a sugar beet. The main heading is 'Europæiske roedyrkerforening, CIBE'. Below this, there are two columns of text:

- Kontoret i Bruxelles:** 4 ansatte; 1 generaldirektør, 1 souschef, 1 økonom og 1 sekretær
- Medlemmer:** Alle roedyrkere i EU (+ Spanien) er medlemmer + Schweiz og Tyrkiet

Other text on the page includes:

- Åbenhed i sukkermarkedet
- Pesticider
- Handelsaftaler
- Udveksler oplysninger mellem medlemslandene
- Laver lobby-arbejde på alle EUs institutioner
- Website URL: <https://www.cibe-europe.eu>

At the bottom of the page, there is a footer with the date '04-03-2019', contact information 'Axelborg, Axeltorv 3 - 1609 København V - ks@if.dk - danskesukkerroedyrkere.dk', and a page number '1'.

Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere, WABCG

Danske Sukkerroedyrkere

Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere, WABCG

Næsten alle EU lande er medlemmer   32 medlemslande   Sekretariat i Paris med 1 generalsekretær

Sukkerets betydning for vores helbred   Møder på skift mellem roe og rør lande

Udveksler information og dyrkning og vilkår i de enkelte lande

Fordeling af salgspris på sukker mellem landmand og sukkerproducent

<http://wabcg.org>

04-03-2019   Axelborg, Axeltorv 3 - 1609 København V - ks@if.dk - danskesukkerroedyrkere.dk   2

Nordic Beet Research, NBR

Danske Sukkerroedyrkere

Nordic Beet Research, NBR

Bestyrelsesmedlemmer fra Danske Sukkerroedyrkere:

- Michael Hansen
- Morten Thorkilsen

Økologi
Sorter
Næringsforsøg
Sprøjteforsøg

Beretning sammen med Sukkerroentyt

Betanal
Gauchó

Inspirationsmøde:
5. februar 2019

<https://www.nordicbeet.nu/>

04-03-2019   Axelborg, Axeltorv 3 - 1609 København V - ks@if.dk - danskesukkerroedyrkere.dk   3

Plantefagligt Forum

Danske Sukkerroedyrkere

Plantefagligt Forum, L&F

Danske Sukkerroedyrkeres repræsentant:
Helge Danneskiold-Samsøe

Kemi 64% udløber i 2019, 80% udløber i 2020

Kemitjek

Klimamålrettet landbrug   Sektorbestyrelsen for Planteavl, L&F

Roundup   Troels Prior Larsen, repræsentant for

Reglone   - Frøsektionen
- Danske Kartoffler
- Dansk Gartneri
- Danske Sukkerroedyrkere

04-03-2019   Axelborg, Axeltorv 3 - 1609 København V - ks@if.dk - danskesukkerroedyrkere.dk   5

Sukkerroefgiftsfonden

Danske Sukkerroedyrkere

Sukkerroefgiftsfonden

Medlemmer af bestyrelsen

- Per Kusk, Aarhus Universitet
- Bodil Jørgensen, Københavns Universitet
- Frederik Lüttichau, Landbrug & Fødevarer
- Jørn Dalby, Danske Sukkerroedyrkere
- Anita Halbye, Danske Sukkerroedyrkere
- Vagn Juszczyk, roedyrker

Tilskud i 2019 til

- NBR 2.249.000 kr
- Aarhus Universitet 310.000 kr
- VKST 136.000 kr

Indtægter i 2019 fra

- Promilleafgiftsfonden 1.233.000 kr
- Produktionsafgifter * 0 kr

* I 2019 del af tørkepakken fra regeringen 1.536.000 kr

<https://sukkerroefgiftsfonden.dk>

04-03-2019 Axelborg, Axeltorv 3 - 1609 København V - ks@if.dk - danskesukkerroedyrkere.dk 4

Inden jeg går videre med vores aktuelle og kommende arbejdsopgaver, vil jeg give ordet til Knud-Erik Clausen, som er vores repræsentant i Landbrug & Fødevarers Trafikgruppe for Primær Færdsel. Knud-Erik har tidligere siddet med i vores bestyrelse, og da han stoppede her, er han fortsat som vores ekspert i færdselssudvalget.

7. Færdselssgruppen v/ Knud-Erik Clausen

Danske Sukkerroedyrkere

Landbrugskøretøjers påvirkning af veje

Generalforsamling for Danske Sukkerroedyrkere
4. Marts 2019

8. Kommende arbejdsopgaver

Resten af beretningen skal handle om det fremadrettede, hvor vi står i en utrolig afgørende situation. Vi har en stor udfordring i at nå frem til nogle vilkår for roedyrknin-gen, så vi kan få øget volumen og fyldt vores to sukkerfabrikker. Det er nødvendigt, at fabrikkernes kapacitet udnyttes til fulde for at optimere økonomien og konkurren-cekraften både for Nordic Sugar men også for os dyrkere.

NY BRANCHEAFTALE TIL 2020

Vi har her i starten af året allerede haft de første tre møder med Nordic Sugar om den nye Brancheaftale fra 2020, og vi fortsætter arbejdet med et nyt møde i næste uge.

Som jeg allerede har været inde på, er udgangspunktet ikke nemt. Sukkerprisen er i bund, og sukkervirksomhederne over hele EU klager og har udsigt til røde tal og sparerunder, hvilket også gælder Nordzucker, og samtidig lider vi som roedyrkere under de lave roepriser.

Det er en vanskelig cocktail, men vi er inde i en god dialog om mulighederne. På begge sider af bordet er der en vilje til at få ingredienserne blandet, så den nye Brancheaftale er brugbar for begge parter.

Vi må nok indse, at der her og nu ikke er så mange ekstra penge at gøre godt med. Vi har fokus på at gøre aftalen så fleksibel som mulig og gøre roedyrkningen til en bedre forretning for den enkelte roedyrker.

Ved den sidste ændring af Brancheaftalen til 2017 blev der lavet mange store ændringer, bl.a. som følge af ophøret af sukkerkvoterne og mindsteprisen på roerne. Denne her gang bliver det i højere grad et spørgsmål om tilpasninger end ændringer.

Selve roeprisen er naturligvis det vigtigste, når man skal træffe beslutning, om roerne er en attraktiv afgrøde. Vi er ikke for alvor nået til den del endnu i forhandlingerne, udover at vi har gjort det klart, at den nu er på et niveau, hvor den ikke må blive lavere. Uanset hvor den lander, er det vigtigste dog, at vi som dyrkere altid regner ud fra vores egne tal. Der er, som jeg nævnte i min indledning, ikke så meget at give af i forhold til de alternative afgrøder, men kalkulerne og DB2 tjekket fra 2018 viser dog, at roerne fortsat er en konkurrencedygtig afgrøde for de fleste. Til beregningen kan man bl.a. bruge vores regneark på hjemmesiden. Det giver et godt overblik over indtjeningen i roedyrkningen, hvor man kan lægge alle sine egne data ind.

I forhandlingerne ser vi bl.a. på tillæg for tidlig levering, hvor vi gentagne gange har oplevet, at de nuværende tillæg ikke opvejer den manglende tilvækst, når roerne skal leveres allerede i september måned. Allerhelst vil vi undgå at starte kampagnen for tidligt, da den manglende tilvækst både rammer dyrkere og Nordic Sugar i form af færre tons roer og færre tons sukker, men realistisk set, så vil vi få tidlige kampagnestarter også fremover, så der skal findes en forbedring her. Spørgsmålet er naturligvis, hvor vi finder pengene til en forbedring af tillægget for tidlig levering – det har vi ikke løst endnu.

Transporten er også et emne. Her har vi bl.a. fulgt op på, hvordan leveringsplanerne administreres i vognmandsgrupperne, hvor der skal strammes op til den kommende kampagne, som Troels Frandsen allerede har været inde på.

Desuden arbejder vi på at gøre ordningen for hybridkørere så fleksibel som mulig, og det er tiltag, der allerede skal gælde fra den kommende kampagne. Det er bl.a. fleksibilitet på, hvor stort et areal man selv kan levere som hybridkører fra år til år. Det skal også være sådan, at hybridkørere skal levere fra starten af kampagnen, og man skal levere roer i samme takt, som kampagnen skrider frem på fabrikkerne.

Det bliver sikkert sådan, at man som hybridkører skal melde ind, hvilke marker, man selv vil køre. Det er for at Nordic Sugar kan håndtere det i deres system, men indmeldingen skal dog først ske i august måned.

Normalt vil det også være sådan, at man som hybridkører ikke skal levere samtidig med, at man får hentet roer via Nordic Sugars transport. Men har man som hybridkører en stor procentdel af sine roer, man selv skal levere, slipper man dog næppe for, at der er et overlap mellem egne leveringer og afhentning af roer via Nordic Sugar transport.

Vi har brug for både selvkørerne og hybridkørerne, som bl.a. er med til at sikre, at

der kan leveres roer fra nogle marker tæt på fabrikkerne, hvor det ellers ikke er muligt at hente roerne i Nordic Sugars transportkoncept med karavanen af lastbiler. Vi har brug for alle roearealerne, vi kan få – det gælder i høj grad også markerne tæt på fabrikkerne, hvor transportomkostningerne for sektoren er mindst.

Det er logisk nok, at Nordic Sugar har mindre omkostninger ved at hente roerne på kort afstand end på lang afstand. Det er derfor ikke en fordel for den samlede økonomi i roedyrkingen, at Nordic Sugar har mistet kontraktmængde på den korte afstand. Kontraktmængden mangler nu, og Nordic Sugar har erkendt, at situationen ikke er optimal. Vi har derfor drøftet, om nogle af besparelserne ved at hente roerne tæt på kan komme i spil på en måde, så de mistede arealer tæt på fabrikkerne kan komme tilbage. Det vil i givet fald kræve en eller anden sammenkædning mellem besparelsen på logistikken og en øget kontraktmængde på kort afstand, men det er en utrolig svær nød at knække. Der ligger nogle penge her, som vi kan samle op, men det skal i givet fald også udformes på en måde, så det ikke bliver til ulempe for andre dyrkere. Vi har ikke fundet løsningen på det endnu.

Med andre ord er der således mistet kontraktmængde på den korte afstand, som vi gerne skulle have tilbage for at få fyldt fabrikkerne. Samtidig skal vi fortsat bevare de øvrige kontraktmængder på de længere afstande. Nordic Sugar har således nogle ekstra penge, som de er klar til at betale til roerne på den korte afstand – måske op til 15 km – for at nå tilbage op på den tidligere kontraktstørrelse tæt på fabrikkerne. Pengene kommer ved, at det er billigere for Nordic Sugar at hente roerne tæt på fabrikkerne. Som nævnt har vi ikke nogen løsning på dette – pengene er der, men vi ønsker omvendt også lige vilkår for alle dyrkere. Her har vi bl.a. spillet ind, at skulle det blive til en ordning med en større betaling på den helt korte afstand, så ser vi også gerne, at der bliver noget til dyrkere på den længere afstand, f.eks. i form af en højere pris i 3-årige kontrakter eller en form for garanti for at kunne bevare sin kontraktmængde.

Er der gode forslag her fra salen?

Fast topskive er også et emne – det er allerede aftalt i den nuværende Brancheaftale, men detaljer har skilt os indtil nu på at få det gennemført. Det skal vi også have leveret på, hvilket vi har en klar forventning om!

Roefrø er naturligvis også på dagsordenen. Her ser vi på, om vi kan rationalisere noget på salget af roefrø, og at Nordic Sugar ikke nødvendigvis skal stå for salget, eller måske kun for salg af nogle sorter. Vi forventer således, at der åbnes for, at vi som dyrkere fremover kan købe roefrøet fra andre end Nordic Sugar – f.eks. direkte fra frøfirmaerne, gennem en indkøbsforening eller en grovvarevirksomhed. Alle muligheder vendes, og begge parter er åbne for nytænkning – også på dette punkt. Målet er naturligvis, at vi kan få billigere roefrø.

Af andre emner under forhandlingerne om den nye Brancheaftale kan jeg nævne pulpen, som er vores – dyrkernes. I dag indgår det med en fast værdi i kontrakter med fast pris, mens pulpafregningen er variabel afhængig af salgsprisen på roepiller i kontrakterne med variabel pris. Det sidste er, hvad vi altid har haft, når vi går tilbage før 2017. Problemet set fra vores side er, at pulpen i de variable kontrakter har været sat for højt i kalkulen i den forventede roeafregning, mens Nordic Sugar mener, at pulpen skal fjernes som en selvstændig del og blot indgå i roepriisen - både i kontrakterne med fast og variabel pris. Sker det, frygter vi, at pulpen hurtigt forsvinder og glemmes i prisfastsættelsen, uanset om pulpen skulle få en højere salgsværdi på et

tidspunkt. Der er således både for og imod på dette punkt, og det er også fortsat noget, vi drøfter.

Allokering af kontraktmængde, dvs. fordeling af kontraktmængden såfremt efterspørgslen fra dyrkerne bliver højere end Nordic Sugars behov, er også et emne, som vi gerne vil have fastlagt en procedure for, selvom det dog ikke er noget, som ser ud til at blive aktuelt foreløbig.

Endelig ser vi bl.a. også på længden og udformningen af Brancheaftalen, hvor den nuværende udgave med selve Brancheaftalen, leveringskontrakten og to bilag på transport ikke er særlig overskueligt. Vi slipper ikke for en opdeling i selve Brancheaftalen og leveringskontrakten, da det er bestemt af EU, men vi er enige om, at det skal gøres mere simpelt, så vi ikke har 4 dokumenter fremover.

NY LANDBRUGSORDNING I EU

Udover den nye Brancheaftale og kontraktvilkår for 2020 har vi en ny landbrugsordning i EU på vej, da den nuværende nærmer sig sit udløb. Her ligger ikke de store ændringer i støbeskeen på sukker, men det er naturligvis vigtigt at være tæt inde på det arbejde. Som jeg tidligere har nævnt, er vores europæiske organisation, CIBE vigtig i dette arbejde.

EU-Kommissionen har indtil nu forholdt sig temmelig passivt til det seneste års alvorlige situation på sukkermarkedet, men her efter jul har de dog nedsat en High Level Group med deltagelse af medlemslandene, som skal se på det – lidt sent vil jeg mene. Kommissionen har hidtil gjort det tydeligt, at markedet skal tilpasse sig, hvor det er op til udbud og efterspørgsel at bestemme prisen. Jeg tror ikke, at de ændrer på den holdning.

Her fra foreningen deltager vi også med input til vores danske myndigheder om, hvad vi mener.

Grundlæggende er vi enige i, at markedet må løse situationen. Her er vores budskab først og fremmest, at der skal være lige konkurrencevilkår mellem landene – det gælder f.eks. koblet støtte, som i dag gives til sukkerroerne i adskillige EU-lande og medvirker til at skævvride konkurrencen. I sidste uge var der demonstrationer fra roedyrkerne i Tyskland primært mod den koblede støtte.

Arbejdet i High Level Group fortsætter de kommende måneder, hvor planen er, at arbejdsgruppen skal komme med sin konklusion i juni.

Arbejde som det, med kontakt til vores myndigheder, er også en løbende del af vores opgaver.

DISPENSATION TIL BRUG AF GAUCHO

Dispensation til brug af Gaucho næste år vil også være et vigtigt emne for os i samarbejde med Nordic Sugar og NBR.

Miljøstyrelsen har givet dispensation til brug af Gaucho i sukkerroer, idet brugen af midlet i sukkerroer ikke udgør en risiko for bier. Miljøstyrelsens dispensation er givet på baggrund af en faglig vurdering af forskere på Aarhus Universitet, som anbefaler dispensationen. Tværtimod påpeger Aarhus Universitet, at brug af alternative midler – i det omfang de eksisterer – vurderes til at være en dårligere løsning, idet det også vil ramme nogle af skadevoldernes naturlige fjender – dvs. andre insekter.

Det afgørende for dispensationen til roerne er, at roer er en ikke-blomstrende afgrøde og således ikke tiltrækker bier. Bierne risikerer således ikke at indtage midlet, som kun optages ved, at et insekt spiser af planten.

Det er en betingelse for at give dispensationen, at der er nøje registrering på brugen af det Gaucho-bejdsede frø, samt at der i året efter sukkerroerne ikke må dyrkes blomstrende afgrøder i markerne, hvor der året før har været sukkerroer bejdsede med Gaucho. Det er naturligvis meget vigtigt, at vi alle sørger for at overholde disse krav. Her vil jeg gerne rette en stor tak og ros til Bo Secher for et stort arbejde med først at få dispensationen på plads og dernæst at sikre, at vi har en procedure, så vi kan leve op til kravene om registrering af de arealer, hvor der sås Gaucho-bejdsede roer.

Det var et udpluk af, hvad vi der kommer til at stå på arbejdsplanen det kommende år, og det er med garanti ikke en udtømmende liste. Der vil som altid komme mere til – både af de mere forventede emner, men uden tvivl også noget, som vi ikke har i tankerne endnu.

9. Afslutning

I vores beretninger, som vi har fremlagt her i dag, har vi præsenteret noget af det, vi har arbejdet med i årets løb. Vi er også kommet med nogen information om det arbejde, der pågår lige nu med den nye Brancheaftale. Der er ikke afsluttet nogle aftaler endnu, så derfor vil det være rigtig godt her i dag at komme med input til bestyrelsen for vores videre arbejde. Opfordringen er også, at man altid kan tage kontakt til bestyrelsens medlemmer, hvad enten det er gode ideer, ris eller ros. Heldigvis er der allerede mange som benytter sig af muligheden. Der er også efterhånden en del som benytter vores Facebook-gruppe.

Sukker- og roeproduktionen er under stort pres lige nu. Vores indtjening i roerne er under de bedste afgrøder, og vi har været udfordret af dårligt vejr de sidste to år. Alle sukkervirksomheder i EU har iværksat rationalisering- og spareprogrammer for at imødegå de lave sukkerpriser. Südzucker, som er Europas største sukkerproducent, har annonceret lukning af fabrikker og et omfattende spareprogram. Nordzucker er også i gang med at finde besparelser lige i øjeblikket, så alle lider under de lave sukkerpriser.

I sidste nummer af Sukkerroenyt opfordrede jeg til at gennemgå markplanen endnu engang for at finde flere ha til roedykningen. Det er vigtigt at få fyldt fabrikkerne, så de også er der, når sukkerprisen forhåbentlig igen bliver bedre. Men nok så vigtigt er det at se fremad. Her tænker jeg på kontraheringen til 2020. Vi ved, at der er mange af de 3-årige kontrakter, der udløber i 2019, så der skal kontraheres en stor volumen hen over sommeren. Vi håber, den nye Brancheaftale vil indeholde elementer, der gør det mere attraktivt at være roedykker i fremtiden.

Tak for samarbejdet til Nordic Sugar, Agricentret og fabrikkerne. Tak for samarbejdet i bestyrelsen. Nu er vi 10 medlemmer, så der er nok at se til for alle. Tak til jer medlemmer for konstruktive input i årets løb. Tak til øvrige samarbejdspartnere og presse og en stor tak til vores sekretær Klaus Sørensen.